

Света Димитра Киевска (Доростолска)

† 1878 година

Чества се на 9/22 март от Украинската църква
и на 26 октомври от Българската църква

Тропар на св. преп. Димитра Доростолска

Като напусна страната си и своя град Силистра, ти се засели в град Киев, където манастир на Божията Майка устрои в чест на Нейното славно Въведение, и след смъртта си почиваш в него, и не го напускаш с молитвеното си ходатайство. Преподобна наша майко Димитра, помени и нас, твоите чеда, да бъдем помилвани по твоите молитви.

Житие на преподобна Димитра Доростолска

Света преподобна Димитра Киевска (Доростолска), в света Матрона Александровна Егоровна, е родена през 1810 г. в българския град Силистра. Град Силистра е основан в римско време с името Дуросторум (Доростол), откъдето и светицата се нарича Доростолска. Тя била възпитана от благочестивите си родители Александър и Мария в духа на православната вяра, с многочислените примери на житията и благочестието на светците, прославили българската земя.

В края на 20-те години на XIX в. семейството на преподобната Димитра се преселило в Бесарабия. Съпругът ѝ, капитанът от руската армия Иван Егоров, загинал геройски в Кримската война (1853–1856). Матушка Димитра взела участие в отбраната на Севастопол (1855–1856), като помагала на ранените на бойното поле. През Руско-турската война (1877–1878) пък организираща в дома си в Киев лазарет за ранените войници. За участието си във войните тя получила няколко награди.

През 1856 г. тя заминала за Киев и се установила в Печерск. Водила благочестив и скромен живот, черпела нравствени сили в молитвата и в четенето на духовни книги и посещавала често манастирските храмове. Часовете на уединение и молитва укрепили духа и надеждата ѝ в Божието милосърдие.

Тук, в Киев, се състояла забележителна среща, която променила целия ѝ по-нататъшен живот. По Божий промисъл матушка Димитра се запознала с Киевския митрополит Исидор (Николски) (1858–1860), един от най-известните йерарси на Руската православна църква. Той станал неин духовен отец и наставник в продължение на много години. Тя дълбоко почитала своя духовник и не предприемала без благословията му нищо. Митрополит Исидор посочил на матушка подвижническия път и тя, като го следвала, успяла да направи много за благо на Църквата и обществото.

По предложение на владиката, матушка Димитра се заела със създаването на религиозна женска община за вдовици и сираци на загиналите през време на войните и за бедни безприютни. За благослов и покровителство на бъдещата обител, митрополит Исидор ѝ подарил досточтимата Боголюбската икона на Божията Майка. По-късно, когато заемал Санкт-Петербургската катедра (1860-1892), митрополит Исидор неизменно покровителствувал и подмагал общината.

С благословията и помощта на митрополит Исидор преподобна Димитра започнала през 1960 г. да изкупува имоти около нейния и през 1876 г. притежавала огромен земеделски участък с многобройни постройки - почти целия Печорски квартал в Киев. В него тя възнамерявала да създаде женска религиозна община. Това си намерение тя изложила в своето духовно завещание, написано в Санкт-Петербург.

През 1877 г. тя се обърнала с молба към Киевския митрополит Филотей да разреши основаването на женска община, в която да живеят 33 вдовици и сирачета, които нямат средства за живот и желаят да се посветят на Бога и Църквата. Молбата ѝ била удовлетворена и на 4 март 1878 г. с указ на император Александър II в Киев била учредена Введенската женска религиозна община "Въведение Богородично".

В полза на общината тя дарила земеделски участъци и няколко жилищни домове, както и ценни книжа на стойност 21 000 рубли. Тя подготвила всичко относно устройството на общината и поръчала в Санкт-Петербург да бъде изработен иконостас.

През средата на XIX в. в Украйна се появили много женски религиозни общини. Те имали забележителна роля в делото на християнското милосърдие. Общините обединявали жени от всички възрасти и съсловия, които имали еднакъв духовен стремеж - служба на страдащите. За разлика от манастирите, в общините не практикували пострижение на иконики (монахини), но се съблюдавал обета на безбрачието и правилата на религиозния и трудовия живот. Пътят на развитие и характерът на тези общини бил различен, но всяка от тях била белязана от личността и жизнения път на своята учредителка. Първа от създадените такива общини в Киев била Свето-Введенската, основана от Матрона Александровна Егорова.

Матрона Егоровна не успяла да дочака завършека на своето свято дело. Броени дни след основаването на общината тя починала мирно и с упование на Господа на 9 (22 март) 1878 г. в Санкт-Петербург. Още приживе матушка приела тайно монашески постриг с името Димитра, в чест на св. Димитър Солунски - светия покровител на българите и на войниците.

По решение на митр. Исидор преподобната била погребана временно в лаврата "Св. Александър Невски", но още същата година мощите ѝ били пренесени в Киев и положени във втория храм на общината "Св. великомъченик Димитър". Обитателките почитали молитвено паметта на основателката на общността. Ежегодно на 9 март (22 март), в деня на нейната смърт, и на 26 октомври (8 ноември) - храмовият празник на общината, киевските митрополити, архимандрити от Киево-Печорската Лавра или други йереи отслужвали Божествената литургия в храма "Св. Димитър" и панихида на гроба на преподобната.

През 1992 г. Руската православна църква предала Введенската църква на Украинската православна църква.

На 8 ноември 2008 г., по време на тържественото честване на 130-годишнината от основаването на Свято-Введенския манастир, Украинската православна църква (Московска патриаршия) причисли Матрона Александровна – света Димитра Киевска към лика на поместно почитаните светии. Тя бе канонизирана с още една монахиня от манастира - св. Олимпиада, духовна наставница на архим. Антоний, впоследствие игумен на Троице-Сергиевата лавра в Русия.

Днес поклонници от Украйна и други православни страни се покланят на мощите на света Димитра в процъфтяващия Свето-Введенски манастир. По благодатните молитви на преподобна Димитра много от тях получават изцеление. Нейният духовен подвиг и богоугоден живот приживе, нейната жертвеност, безстрашие и готовност да се притече на помощ на бездомните и страдащите, са благотворен пример за много православни, поведени от Господа по пътя на покаянието и дейната любов за спасението на своите души.

Паметта на света Димитра Украинската църква чества на 9 март (22 март стар стил). Българската православна църква почита света Димитра Доростолска на 26 октомври.

pravoslavieto.com

Преподобна Димитра Киевска (Българска) – пътят на едно жертвено служение от Силистра до Киев

Венцислав Каравълчев

През 1810 г. в гр. Силистра, в семейството на православните християни Александър и Мария се ражда момиченце, което те кръщават Матрона. Родителите възпитават своята дъщеря в духа на православната вяра и благочестие. Едва няколко годишна, малката Матрона и родителите ѝ са принудени да напуснат пределите на България поради издевателствата на османските управници, които стават нетърпими поради непрестанните руско-турски войни. Семейството на преп. Димитра се преселва в Бесарабия. Тук Матрона среща своята голяма любов – офицера от руската армия Иван Егоров. Двамата се венчават в една от църквите в гр. Кишинев (днес столица на република Молдова). В лицето на Егоров, Матрона Александрова Егорова намира верен спътник, надеждна опора и грижовен съпруг. Като истинска съпруга на военен офицер и в изпълнение на евангелските повели Матрона Егорова неотклонно следва своя съпруг и дели с него несгодите на войната. По време на Кримската война (1853-1856 г.) Матрона взима участие заедно със своя съпруг в отбраната на Севастопол (1854-1856 г.). В качеството си на милосърдна сестра към общината „Въздвижение на честния Кръст“ тя помага и се грижи за ранените на бойното поле, като често излага на опасност своя живот. По време на един от редовните артилерийски обстрели на Севастопол осколци от снаряд я раняват в рамото и главата. Въпреки раните майка Матрона отказва да напусне бойното поле, сама се превързва и продължава да оказва помощ на ранените и нуждаещите се.

Тук Матрона се запознава и става близка със св. Инокентий (Борисов) Архиепископ Херсонски и Таврически, наричан от съвременниците си „новия руски Златоуст“. Св. Инокентий е бил изключителен йерарх и проповедник, който независимо от опасностите е бил винаги на бойното поле и със своята проповед и наставления е въодушевявал защитниците на Севастопол. Сам той непрекъснато извършва богослужения в създадените за целта походни храмове. На тези, които са се чудели на неговата храброст и безстрашие отговарял: „Ние сме монаси, нямаме какво да губим“. За него се носели легенди, а хората с възхита отбелязвали: „Ако командването на армията беше поверено на св. Инокентий, Русия никога нямаше да загуби Кримската война“. Матрона, заедно с владика Инокентий, взима активно участие в подготовката и паметното честване на Христовото Възкресение на 16 април 1854 г. в обсадения Севастопол. Когато на Велики четвъртък участниците в защитата на града са се събрали в малкото оцелели църкви, по времето на четенето на 12-те Евангелия започва артилерийски обстрел, продължил няколко часа.

Същото се повтаря и на Разпети петък. На самия празник на Светлото Христово Възкресение канонадата е прекратена, но още на следващия ден започва нова непрекъсната артилерийска стрелба, продължила почти цялата Светла седмица. Тази бомбардировка над Севастопол християните нарекли „празнична“. По време на една от тези кървави битки за града загива съпругът на св. Димитра, достигналия до чин капитан Иван Егоров. На 27 август 1856 г. Севастопол е превзет, с което се слага край на Кримската война. За своето участие в защитата на града преп. Димитра получава няколко награди. Двадесет години по-късно тя ще получи и медал от руското правителство задето отново се грижи за болните и ранените, този път в руско-турската (1877-1878 г.) освободителна за България война. По времето на тази война св. Димитра организира лазарет в собствения си дом в Киев.

Кримският период изиграва огромна роля в живота на преподобната, като оставя незаличими следи в него. Страданията, болката и смъртта са неразривна част от този период и докато мнозина не са могли да понесат тежестта му, майка Димитра напротив, излиза още по-силна от него.

През септември 1856 г. Матрона Егорова напуска лежащия в руини Севастопол и се премества в Киев. Тук идват и много от нейните добри познати и приятели, с които заедно се е трудила по барикадите на Севастопол. Между тях са и големите руски учени и лекари-хирурзи Н. И. Пирогов и Х. Я. Гюбенет. Преп. Димитра се настанява в собствен дом в кв. „Печорск“, на ул. „Рибарска“. Скоро след това Матрона става енориаршка в храма „Св. княгиня Ольга“, разположен на ул. „Кловска“ 12 (днес ул. „Гусовска“). Този храм е разрушен през 1930 г. Едно от любимите за посещения места на светицата е била Киево-Печорската лавра с прилежащите към нея пещери с десетките нетленни тела на Божиите угодници от обителта. В Киев преп. Димитра води съвсем скромен живот, без излишества и удоволствия. Благодарение на своя необикновен и общителен характер, скоро тя създава в Киев нови познанства и приятелства. Тук се запознава с Киевския митр. Исидор (Николски; 1858-1860), който става неин духовен отец и наставник. Митр. Исидор е човекът, който насочва Матрона към подвижническия път, по който може да се направи много за благо на Църквата. Той ѝ предлага да вземе върху себе си отговорностите по устройството на женска религиозна община за вдовиците и сираците на загиналите във войните, както и за бедни бездомни жени. Св. Димитра вижда в думите на владика Исидор голямо знамение на милостта Божия и с огромно усърдие се заема с това дело. След героичната смърт на своя съпруг, тя иска в негова памет да направи нещо полезно и богоугодно. Като благословение и залог за бъдещия разцвет на обителта, митр. Исидор подарява на преп. Димитра специално поръчано и изработено за случая копие на древната Боголюбска икона на Божията майка. Той пожелава иконата да бъде свещен покров и прибежище за живеещите и служащи в обителта. Този дар на владика Исидор е бил началото на едно благодеяние, което не се е прекратило до самата му блажена кончина. За майка Димитра пък това е било началото на път, който след много години я отвежда до осъзнато приемане на монашеството. През 1860 г. митр. Исидор е трябвало да напусне Киев и катедрата си там, тъй като е бил назначен за митрополит Новгородски, Петербургски и Финландски.

Преп. Димитра също е трябвало често да пътува до Петербург, тъй като подготовката на всички документи за строителството и благоустройството на общината е трябвало да се съгласуват с владиката и съответно с властите там. По време на своите чести пребивавания в Петербург, св. Димитра винаги отсяда на един и същи адрес – „Невски проспект“, дом 171. Там, на втория етаж в дома, тя наема малка квартира, в която живее по време на престоя си в града. Квартирата се намира в непосредствена близост до Лаврата на св. Александър Невски, където св. Димитра прекарва голяма част от времето си, посещава службите, наблюдава живота в обителта,

разговаря с вярващите. Тук неин духовник става йером. Инокентий, брат от Лаврата, с когото св. Димитра често общува. Тя също така често общува и с иконома на владика Исидор – архим. Исая, който донякъде замества общението с митрополита, понеже последният често е много зает и няма време за никакви срещи. По време на престоите на св. Димитра в Петербург, владика Исидор я запознава с Олга Фьодоровна Тимофеева, нейната в последствие най-близка приятелка, която е посветена във всички дела на преподобната. Олга Фьодоровна също е вдовица на офицер от армията, нейният съпруг е полковник. Тя е дъщеря на владика Христофор (Емауски), който известно време е бил викарий на владика Исидор в Санкт Петербург, а впоследствие назначен за епископ Вятски и Слободски. Олга Тимофеева взема дейно участие в организирането и учредяването на общината на преп. Димитра.

Първите стъпки по организирането на Киевската община са направени още по времето на владика Исидор. С негово благословение през месец януари 1860 г. преп. Димитра купува един двуетажен дървен дом на ул. „Рибарска“ 37. Този дом се явява първият от много други, които преп. Димитра ще купи, и в които ще бъдат настанени вдовиците и бездомните. В продължение на няколко години св. Димитра води преговори със собствениците на съседните домове за възможностите и условията за тяхната продажба. Мнозина благочестиви хора се отнасят с разбиране към желанието и идеите ѝ. През септември 1869 г. тя е могла да добави към своя дом една овощна градина и един парцел на ул. „Рибарска“. В периода август 1871 г. – март 1872 г. тя купува още един участък земя и част от един чифлик. През ноември 1872 г. успява да купи голям участък земя заедно с градина и дом на ул. „Московска“ 40б.

Идеята за организирането на общината постепенно добива съвсем конкретни измерения. Съставена е била необходимата документация, изработен е бил устав за управление на общината, специалисти подготвят проект за устройството и оформлението на църквата, като е взето желанието и предложенията на св. Димитра. Св. Димитра става собственичка на няколко сгради и участъци земя, които са съставлявали почти цял квартал от ул. „Рибарска“, до ул. „Резницка“. През януари 1876 г. тя купува дом, разположен на ъгъла на улиците „Рибарска“ и „Московска“, който се превръща в централен за общината. В този просторен дом, с големи кръгли зали на първия етаж е устроена църквата на общината. Цялата поземлена собственост на преп. Димитра е разделена на два големи участъка. Единият, предназначен за самата община, където е трябвало да се разположат вдовиците, възрастните и бездомните, а другият – предвиден за стопанските сгради и овощната градина. В този втори участък св. Димитра предвижда и квартири, които да се отдават под наем и да носят доходи за общината.

По време на Руско-турската война от 1877-1878 г. св. Димитра предоставя един от домовете си за лазарет за ранени войници. По свидетелството на архим. Смарагд от Киево-Печорската лавра, тя не само предоставя дома си, но взема върху си и цялата грижа по снабдяването и обезпечаването с всичко необходимо на ранените. Събитията от войната и грижата за пострадалите не са могли да отвлекат преп. Димитра от възплъщението на главната цел на живота ѝ. Още до началото на войната тя съставя своето завещание, с което завинаги устройва собствеността на общината. По препоръка на митр. Исидор св. Димитра се обръща към известния петербургски нотариус М. И. Успенски. Така, на 14 май 1876 г. в Петербург нотариално е съставено духовното завещание на Матрона Егоровна. Този документ се явява нагледна характеристика на всички нейни християнски добродетели и любов. В завещанието ясно са формулирани причините и целите за създаването на Киевската Введенска община (Введенска – съкратено от Въведение Богородично), дадени са ясно необходимите указания по разпореждането с имуществото и личните вещи на светицата, както и указания в случай на нейната смърт. В

завещанието е посочена и точната сума, която тя оставя на общината. Този капитал тя оставя на съхранение в касата на Киево-Печорската лавра, която по това време се намира под управлението на архим. Арсений (Москвин). Капиталът е съставлявал ценни книжа, като например облигации на Санкт Петербургското и Московското кредитни общества, също така акции от Националната (Държавната) банка, ипотечни облигации на Тулската и Киевската земеделски банки и др. Целият капитал се е състоял от 66 ценни книжа, на обща сума 21 000 рубли. Това е огромна за времето си сума, която става надеждна финансова гаранция за стабилността на общината. Впоследствие св. Димитра нееднократно добавя нови ценни книжа и парични средства за увеличаване капитала на общината. На 28 април 1876 г. почива Киевският митр. Арсений и на негово място е назначен архиепископът на Твер и Кашина Филотей (Успенски), който в същата година е възведен в сан митрополит. Само година след встъпването на владика Филотей в длъжност, св. Димитра е била готова с всички необходими документи за основаването на общината и подава официална молба за нейното учредяване под името „Введенска“. Общината е трябвало да се намира под надзора и егидата на митрополита на Киев, който е назначавал по свое благоусмотрение хора, които да надзирават и да отговарят за порядките в общината, за решаването на икономическите, битовите и др. въпроси, които ще възникват във времето. В молбата се посочва, че в общината ще живеят бедни, бездомни, възрастни вдовици, изповядващи православието, и др. социално незащитени хора, като техният брой няма да превишава тридесет и трима, в съответствие с възможностите за тяхната издръжка. В полза на учредяваната община преп. Димитра завещава принадлежащите ѝ няколко дома със селскостопанските постройки към тях, т. е. това са един дом с четири крила на ул. „Московска“, един дом с две крила на ул. „Рибарска“ и огромен земеделски участък с овощна градина. Обитаващите дома и сестрите се посочва да бъдат настанени в специален солиден каменен дом на няколко етажа, а останалите няколко домове е трябвало да бъдат отдавани под наем на частни лица, като приходите от тях да остават в полза на общината. Въобще св. Димитра завещава на общината цялото си имущество – движимо и недвижимо, с изключение на няколко малки вещи, вписани в особен регистър за нея самата. Паричният капитал на общината е съставлявал 21 000 рубли, като е трябвало да остане неприкосновен завинаги и да се попълва от част от доходите, получавани от недвижимото имущество. Доходите, получавани от арендуване на земя, част от сумите събирани от наеми и лихви по ценните книжа, е трябвало да осигурят нормално и достойно съществуване на обителта. В документа е бил поставен особен акцент на факта, че цялото това имущество преп. Димитра е закупувала в различно време и не е получено в наследство, и доколкото тя няма преки наследници, нито близки родственици, никой няма право да предявява наследнически претенции към имуществото на общината. Към своята молба св. Димитра прилага също план – скици на цялото недвижимо имущество и земеделски участъци, както и Устав на общината.

В Устава са били формулирани целите за създаването на общината, които са общите положения за сформирването на всички женски общини в Русия. Евентуалното увеличаване броя на заложените 33-ма обгрижвани обитатели на общината е зависело от наличните средства за тяхната издръжка. Впоследствие, в началото на 20 в. броят на обгрижваните и обгрижващите в общината нараства до 118. В устава се определят правата и задълженията, както и взаимоотношенията между сестрите, общата трапеза, която е била задължителна за всички, с изключение на болните. За болните са се предвиждали медицински грижи, оказвани от способните за това населници в общината. Забранявало се е на сестрите да събират помощи и подаяния по улиците и църквите. Средствата от продажбата на ръкоделия е трябвало да постъпват в общата каса на общината или да се раздават на бедните. Волните пожертвования са се

зачислявали към общата каса. Починалите обитатели погребвали за сметка на общината и цялото им имущество преминавало във владение на общината. Самото управление на общината се осъществявало от отговорник – началник на общината и касиер, назначавани от правоправещия митрополит.

След като получил молбата на св. Димитра, митр. Филотей се разпорежда Киевският духовен съд да направи справка с различните държавни учреждения за евентуални забрани, дългове, спорове или други тежести върху имуществото на преподобната. Внимателно е била проучена цялата документация и финансовото положение, за да се убедят всички във възможностите общината да се издържа сама, без помощ от Св. Синод на Руската православна църква.

Тъй като домът на преп. Димитра се намира вътре в Киевската крепост, съгласно градоустройствените изисквания е била необходима експертиза от Крепостното инженерно управление. Такава е направена и на 27 септември 1877 г. е известен Киевският духовен съд за разрешаване на строителството – устройството на домова църква в каменното двуетажно здание на общината. Храмът, посветен на „Въведението на Пресвета Богородица“ е окончателно завършен и осветен малко след блаженната кончина на преп. Димитра. Неговото освещаване става на 14 ноември 1878 г.

Одобрение за създаването на общината прави също генерал-губернаторът на Киевско-Подолския и Волински район княз А. М. Дондуков-Корсаков, който за целта изпраща нарочно писмо през октомври 1877 г. до митр. Филотей, с което го уведомява, че от негова страна няма да има пречки за учредяването на Введенската община.

След като собира всички необходими документи и положителните отговори на въпросите към Духовния съд, владика Филотей изпраща през декември 1877 г. своята одобрителна препоръка относно молбата на преп. Димитра за разглеждането и от Св. Синод.

Самата св. Димитра по препоръка на владика Исидор заминава за Петербург. Трябвало е с личното си присъствие в столицата на Руската империя тя да ускори процеса за разглеждане на молбата ѝ. След няколко месеца радостната новина за разрешаване учредяването на общината е факт. С указ на имп. Александър II под № 58251 от 4 (17) март 1878 г. е учредена в Киев Женската религиозна Введенска община, главното дело на българката преп. Димитра. Съобщението за този указ е публикуван в Киевските епархийски ведомости и в много други църковни и светски периодични издания. С учредяването на общината за жените в Киев и околностите се открива още една възможност за истинска християнска благотворителност – обгрижване на болните, възпитание на сираците, утешение на страдащите и духовна помощ на нуждаещите се от молитвена подкрепа. Трябва да отбележим, че по онова време в Русия е било изключително затруднено откриването на нови манастири, а още повече на женски обители. Такава е била реформаторската линия, зададена още от имп. Петър Велики, който не е толирирал монашеството. С течение на времето се развива сложна бюрократична процедура, правеща почти невъзможно основаването на нови обители. Затова е било далеч по-лесно да се основе женска религиозна община, която да извършва социална и благотворителна дейност, отколкото истинска обител. Обитателките на тези общини обаче живеели по монашески и с течение на времето при достигане на позволената от закона възраст (50 г.) много от тях приемали монашество.

За съжаление, св. Димитра не успяла да види успешния завършек на своите трудове и да стане свидетел на откриването на Введенската община. По време на престоя си в Петербург, в очакване на указа на имп. Александър, майка Димитра заболява тежко. Раната в главата ѝ, получена по време на Севастополското сражение, е била източник на непрекъсната и мъчителна болка, физическите ѝ сили отслабвали с всеки изминал ден. Въпреки това, св. Димитра понася

всичко с удивително търпение и без никакъв ропот или оплакване. Нейната най-близка приятелка Олга Фьодоровна, която е била непрекъснато с нея в този тежък момент, свидетелства, че св. Димитра не се оплакала нито веднъж от мъчителната болест. Няколко дни преди блаженната си кончина св. Димитра престанала да се храни, а след това изведнъж, след като била уведомена за указа на императора, се почувствала по-добре и започнала отново да се храни. Като чувствала своя близък край, преподобната се погрижила да се изповяда и причасти с Тялото и Кръвта Христови. Физическите сили постепенно напълно я напускали, но духът ѝ оставал до последно бодр. Пред самата си кончина тя пожелава да бъде погребана във Введенската община.

На 9 (22) март 1878 г., само няколко дни след указа на имп. Александър II и на радостната вест за освобождението на нейното отечество България от османска власт, на 68-годишна възраст св. Димитра блажено почива. В медицинската справка за причината за смъртта е написано: апоплектичен удар – остро нарушение на кръвообращението на мозъка. Под медицинската справка се намират подписите на тези, които в последните дни са били със светицата: архим. Симеон – наместник на Лаврата, йером. Инокентий, архим. Филип, архим. Митрофан, иг. Мардарий, иконома на архиерейския дом – архим. Исая. Тези същите духовни лица извършват и опелото на св. Димитра. Опелото и погребението се състоят на 13 (26) март 1878 г. в лаврата „Св. Александър Невски“ в Санкт Петербург. Тялото на преподобната е погребано до стените на църквата „Св. Теодор“ в пределите на Лаврата. Тук, в Санкт Петербург, тайно от хората св. Димитра приема монашеско пострижение. Това става по настояването на митр. Исидор. По време на пострижението тя приела името на св. Димитър – светецът, който се е ползвал с голяма почит и уважение в родината на светицата – България.

На 8 август 1878 г. тялото на св. Димитра е пренесено от Петербург в Киев. Съгласно предсмъртното желание на светицата, то е положено в криптата на храма във Введенската община. В памет на своя съпруг, св. Димитра е желала криптата-църква в храма на Введенската община да бъде наречена на св. Димитър Солунски, покровител на воините и на българския народ.

Първата ръководителка на общината след смъртта на св. Димитра става игумения Евталия. От едно писмо на Духовния събор на Киево-Печорската лавра до митр. Филотей от 22 юни 1879 г. се вижда, че са определени четирима йеромонаси – Дионисий, Адазий, Алипий и още един Алипий, за да извършват богослужението във Введенската женска община. За целта те се освобождават от предишното си задължение, което е било обслужване на болничната църква към Киево-Печорската лавра.

През юни 1885 г. от Андреевския скит на Света гора за надгробната могила на св. Димитра е доставен специален трисъставен кръст с Христовото разпятие и предстоящите при него Св. Богородица и св. Йоан Богослов. Едната част на кръста е направена от кипарис, а другите от кедър и финикова палма. Кръстът е поставен над гроба на преподобната в криптата на храма „Св. Димитър“. В същата година от България е изпратена бяла мраморна плоча с надписа: „Основателница Киевской Введенской Общины монахиня Димитра Матрона Александровна Егорова. Родилась въ Силистріи 1810 года скончалась 9 марта 1878 года“.

Ежегодно в деня на блаженната кончина на светицата, 9 март, както и в деня на храмовия празник 26 октомври, киевските митрополити и архимандритите на Киево-Печорската лавра отслужват божествена св. Литургия и панахида над гроба над св. Димитра. Подобни помени се извършват и в лаврата „Св. Александър Невски“ в Петербург.

С указ на Св. Синод на Руската православна църква от 30 април 1901 г. Введенската община получава статут на женски общежителен манастир.

В периода на атеистичната власт в Русия, комунистите на два пъти – през 1930 г. и през 1960 г. – затварят Введенската св. обител. След първото си закриване, в периода на немската окупация на Киев, през 1941 г. манастирът е отново открит, заедно с още 34 други манастира, за да бъде повторно закрит деветнадесет години по-късно. По време на второто закриване на обителта, на 16 септември 1960 г. мощите на светицата са изнесени от криптата и препогребани на Зверинецкото гробище. В самия манастир е настанена една от районните болници на Киев.

През 1992 г. Введенската св. обител е предадена на Украинската православна църква. Манастирът е възроден, но този път като мъжки, в рамките на Киево-Печорската лавра. На следващата година става чудо с една от главните светини на манастира – Богородичната икона „Призри на смирение“, като върху стъклото на раклата, в която се съхранява иконата, по чудодееен начин се изписва същият образ от иконата.

На 8 август 1996 г. с благословението на блажения митрополит на Киев и цяла Украйна Владимир и с разрешението на държавната власт, мощите на св. Димитра бяха отново извадени и върнати в криптата на храма св. Димитър във Введенската обител. При изваждането на мощите се установява, че те частично са нетленни. Нетленни са останали главата и горната част от тялото ѝ. Под връхната дреха на светицата се намира монашески параман – отличителен белег за малка схима. На лицето ѝ е поставено покривало, а тялото ѝ е завито в мантия. Това се явява сигурно доказателство за монашеския постриг на светицата, който, както казахме, тя приема тайно.

На 18 април 2008 г. с постановление на Св. Синод на Украинската православна църква, монахиня Димитра, в света Матрона Александровна Егорова, е причислена към лика на местнопочитаните светци. Съставена е специална служба – акатист на преп. Димитра.

Кондак 1

Избрана угоднице Христова и бърза помощница, преподобна майко Димитра, на земята небесно живяла и с даровете на Светия Дух украсила се, затова ти пеем похвална песен. Ти, която имаш велико дръзновение пред Господа, с твоите молитви от всякакви беди и напасти освободи викащите към тебе: Радвай се, преподобна майко Димитра, и разпалвай в сърцата ни ревност по Бога.

* За първи път този текст е публикуван в сп. Християнство и култура, бр. 9 (76), 2012, с. 50-59 (бел. ред.), изт. www.dveri.bg

Введенската религиозна община и Свято-Введенският манастир след кончината на св. Димитра Киевска

След смъртта на бъдещата св. Димитра, ръководството на Введенската религиозна община поела игумения Евталия. Храмът "Въведение на Пресвета Богородица" в главната сграда на общината бил окончателно устроен и осветен от Киевския митрополит Филотей на 14 ноември същата година. Започнала работата и по създаването на още една църковна община.

Постепенно Введенската община се превърнала в добре устроено стопанство. Броят на сестрите в обителта, които посветили живота си на служба Богу като приемат иночески постриг, достигнал 118. Свидетелство за духовния подем и материалното обезпечение на Киево-Введенската женска община бил Указът от 30 април 1901 г., в който тя получила статут на общежителен женски манастир.

През годините на съветската власт манастирът продължил да съществува, но до 1934 г. в Киев били закрити общо 67 православни общини, сред които и Свето-Введенския манастир.

През 1941 г. в окупирания от германските войски Киев били открити няколко православни манастира, между които и Свето-Введенската обител, която тогава имала 34 обитатели. Само двадесет години по-късно обителта била отново закрыта и в нейните сгради била разположена районната болница. Останките на основателката монахиня Димитра били положени в Зверинецкото гробище.

След дълги години на забвение в началото на 90-те години манастирът бил възстановен отново, вече като мъжки манастир. За сравнително кратко време било възобновено богослужението и на 8 август 1996 г. с литийно шествие мощите на монахиня Димитра били върнати в обителта за всеобщо поклонение.

Свято-Введенският манастир е в рамките на Киевско-Печерската лавра. Главна светиня на обителта е иконата на св. Богородица "Призри на смирение", върху стъкленото покритие на която през 1993 г. по чудодеен начин бил изписан образът на Божията майка.

изт.pravoslaviето.com

ПАМЕТНИК НА ДИМИТРА КИЕВСКА–ДОРОСТОЛСКА

Местоположение: двор на църковния храм "Свети великомъченик Димитрий Солунски".

Датировка: 25 окт. 2010 г.

Автор: Паметникът е изработен от игумен Дамян от Свято-Введенския манастир в Киев, основан от света Димитра.

Исторически факти: Димитра Киевска–Доростолска е родена в Силистра (Доростол) през 1810 г. със светското име Матрона, с баща Александър и майка Мария. Семейството ѝ се преселило в Бесарабия и тя се омъжила за капитана от руската армия Иван Егоров, загинал в Кримската война (1853–1856). Помагала е на ранените при отбраната на Севастопол през 1855–1856 г., а през Руско-турската война от 1877–1878 г., вече като монахиня, организираща в дома си в Киев лазарет за ранените войници, за което получава награди и медал. През 1878 г. тя основала в Киев първата женска религиозна общност – Введенската женска религиозна община "Въведение Богородично" с благословията на Киевския митрополит и с указ на император Александър II. В нея били приютени 33 вдовици и сирачета. Броени дни след това тя починала на 9 март 1878 г. в Санкт Петербург.

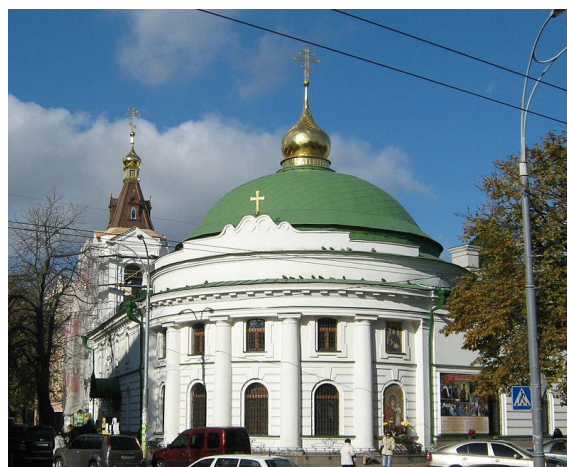
Мощите на матушка Димитра били пренасяни няколко пъти, но през 1996 г. са били върнати в Свято-Введенския манастир. През 2008 г. Украинската православна църква (Московска патриаршия) причислява Матрона Александровна към лика на местно почитаните светии. През 2009 г. **част от на мощите на преподобна Димитра са пренесени в храма в с. Калипетрово, където има и нейна икона.**

По време на честванията на 170-годишния юбилей на църквата в Калипетрово през 2017 г., в навечерието на храмовия празник на църквата, е осветен бюст-паметник на св. Димитра Киевска – Доростолска. Паметникът е дар от Свято-Введенския манастир в Киев, основан от света Димитра.

Описание: бюст–паметник. Материал: мрамор

Надпис: Св. Преп. Димитра 1810–1878

Изт. <http://libsilistra.bg/index.php/2018-06-20-14-47-32/2018-07-17-13-25-03.html>

1. Монахиня Димитра, фотография от 70-те години на 19 век, Введенски манастир, гр. Киев
2. Бюст-паметник на света Димитра Доростолска, с. Калипетрово, Силистренско
3. Введенски манастир, гр. Киев
4. Раката с мощите на света Димитра във Введенския манастир, гр. Киев
5. Чудотворната икона на Божията Майка „Призри на смирение“ („Погледни на моето смирение“), Введенски манастир, гр. Киев

Икони в галерията: www.pravenc.ru и www.libsilistra.bg

2022 г.